

Adresátům dle rozdělovníku

ČÍSLO JEDNACÍ
KULK 24547/2020
OŽPZ 1051/2019

OPRÁVNĚNÁ ÚŘEDNÍ OSOBA/LINKA/E-MAIL
Nevečeřal/498
marek.neveceral@kraj-lbc.cz

LIBEREC
25. května 2020

STANOVISKO

podle § 10g zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“)

k návrhu koncepce

STRATEGIE ROZVOJE LIBERECKÉHO KRAJE 2021+

(dále jen „stanovisko“)

Předkladatel koncepce: Liberecký kraj
U Jezu 642/2a
461 80 Liberec 2

Zpracovatel vyhodnocení: RADDIT consulting, s.r.o.
Fojtská 574, 739 24 Krmelín
vedoucí zpracovatelského týmu Ing. Bohumil Sulek, CSc.
(autorizace dle § 19 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů, osvědčení MŽP11038/1710/OHRV/93, prodlouženo rozhodnutím č. j. 37981/ENV/16 ze dne 28. 6. 2016)
Další členové týmu podle abecedy: Martina Blahová, Mgr. Zuzana Karkoszková, RNDr. Radim Misiaček, Mgr. Lenka Trojáčková

Zpracovatel hodnocení vlivů na veřejné zdraví:
ATEM – Ateliér ekologických modelů, s.r.o.
Rožtylská 1860/1, 148 00 Praha 4
vedoucí zpracovatelského týmu Mgr. Jan Karel
(držitel osvědčení odborné způsobilosti pro oblast posuzování vlivů na veřejné zdraví MZd, č. osv. 2/2015)

Stručný popis koncepce:

Účel a základní charakteristika koncepce

Strategie rozvoje Libereckého kraje (dále také jen SRLK) je střednědobý strategický dokument, který na základě znalosti území, společenských podmínek a trendů vývoje na úrovni EU a ČR definuje základní strategické cíle rozvoje území Libereckého kraje a formuluje opatření a aktivity pro jejich dosažení.

SRLK je základním strategickým dokumentem, o který se samospráva kraje bude opírat při rozhodování o vhodnosti záměrů, projektů a aktivit ucházejících se o podporu kraje. Je základním vodítkem samosprávy při usměrňování dalšího rozvoje území kraje. Dále na základě uvedených opatření a aktivit v SRLK bude Krajský úřad Libereckého kraje (dále jen „KÚLK“), konkrétně odbor regionálního rozvoje a evropských projektů (dále jen „ORREP“), vydávat takzvané soulady k projektům, vyžadujícím podporu kraje.

Potřeba zpracování SRLK vyplývá mj. ze zákona č. 248/2000 Sb. o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů, a ze zákona č. 129/2000 Sb. o krajích, ve znění pozdějších předpisů.

Koncepce je zpracována v jedné variantě, přičemž variantně lze řešit konkrétní projekty z ní vycházející.

Základní struktura koncepce

Analytická část

Analýza území Libereckého kraje obsahuje části hodnotící postavení Libereckého kraje v rámci ČR, vývoj globálních megatrendů na území kraje, popis současného stavu v oblasti ekonomiky, veřejných služeb, cestovního ruchu, kultury, sportu, infrastruktury, veřejné správy a životního prostředí a zemědělství, a zabývá se také specifickými regiony kraje.

Na analýzu území navazuje SWOT analýza, ve které jsou identifikovány silné a slabé stránky kraje, příležitosti a hrozby.

Návrhová část

Základem návrhové části je navržený propojený systém strategických cílů, specifických cílů, opatření a aktivit, sloužících k dosažení cílů do roku 2027. Základním metodickým principem je dodržení provázanosti analytické části, SWOT analýzy a návrhové části.

Součástí návrhové části je kapitola, jejímž cílem je upozornit na témata, která jsou pro připravované období 2021-2027 nová, aktuální a průřezově se promítající do téměř všech opatření a aktivit. Jedná se o téma klimatická změna, konkrétně o aktivity, které mohou tento proces zmírnit či zpomalit, a dále aktivity, které jsou zaměřeny na adaptaci na klimatickou změnu.

Dalším novým tématem jsou chytrá řešení související s rozvojem nových technologií, postupů a řešení při podpoře rozvoje měst, obcí a regionů.

Hospodářsky slabé oblasti:

Jedná se o regiony, které vykazují znaky zaostávání a nižší potenciál pro svůj socioekonomický rozvoj, pročež je potřeba do příslušných obcí směřovat podporu. V Libereckém kraji je tato podpora nastavena v rámci Dotačního fondu Libereckého kraje, kdy zařazení obce mezi hospodářsky slabé oblasti umožňuje bodové zvýhodnění projektu dané obce ucházející se o finanční podporu.

Venkovské oblasti:

Cílem vymezování venkovských oblastí v rámci kraje je řešení problémů a potřeb venkova. V Libereckém kraji je tato podpora realizována prostřednictvím Programu obnovy venkova v rámci Dotačního fondu Libereckého kraje.

Strategie má stanoveny šest strategických cílů pro tematické oblasti, na něž se bude v následujícím období zaměřovat. Tyto strategické cíle jsou rozvedeny specifickými cíli s vlastní vizí a dále opatřeními a aktivitami, které tato opatření naplňují.

Implementační část

Tato část popisuje kroky a nástroje, prostřednictvím nichž bude dosaženo stanovených cílů implementace koncepce, které jsou formulovány následovně:

- Určit priority Libereckého kraje a případně vytvořit akční plán SRLK – stanovit priority, které chce kraj v nejbližším období, např. 1-2 let upřednostnit a podporovat. Seznam těchto priorit

bude dle potřeby aktualizován. Jedním z nástrojů implementace SRLK je Regionální akční plán, který napomáhá k lepšímu uchopení a využití nástrojů podpory rozvoje území

- Stanovit garanty za jednotlivé oblasti – hlavním koordinátorem aktivit implementace SRLK do území je ORREP, jehož úkolem je v této oblasti komunikovat a spolupracovat s ostatními věcnými garanty za jednotlivá opatření a cíle SRLK (tj. s odbory krajského úřadu). Úkolem jednotlivých garantů je mj. komunikovat s ostatními subjekty v území a spolupracovat na realizaci projektů vedoucích k naplňování cílů stanovených strategií.
- Sledovat a vyhodnocovat naplňování SRLK – pro tyto účely bude každý rok její platnosti vypracována průběžná monitorovací zpráva. Monitoring za jednotlivé roky bude probíhat ve druhém pololetí roku následujícího. Základním smyslem monitorování a vyhodnocování SRLK je zajištění podkladů jednak pro hodnocení vynaložených finančních prostředků v rámci jednotlivých strategických cílů koncepce, jednak hodnocení plnění jednotlivých aktivit strategie a jejich vlivu na změny v území.

Výstupem z monitoringu může být návrh případných úprav předmětu a rozsahu podpory Libereckého kraje a změnách v SRLK. Výstupy z monitoringu budou použity zároveň jako podklad pro zpracování navazující Strategie rozvoje Libereckého kraje nebo její aktualizace.

Průběh posuzování:

Zjišťovací řízení bylo zahájeno dne 9. 10. 2019 zveřejněním informace o oznámení koncepce a o tom, kdy a kde je možné do něj nahlížet, na úřední desce Libereckého kraje. Informace byla rovněž zveřejněna v Informačním systému CENIA – SEA, kód koncepce LBK007K (https://portal.cenia.cz/eiasea/detail/SEA_LBK007K), a zaslána dotčeným územním samosprávným celkům pro zveřejnění na úředních deskách, zároveň s žádostí o vyjádření. Informace o oznámení koncepce byla zaslána také dotčeným orgánům s žádostí o vyjádření.

Zjišťovací řízení bylo ukončeno dne 13. 11. 2019 vydáním závěru zjišťovacího řízení č.j. KULK 76369/2019, ze dne 11. 11. 2019. Závěr zjišťovacího řízení byl ve stejný den zveřejněn na úřední desce Libereckého kraje a v Informačním systému CENIA – SEA a rozeslán dotčeným orgánům a územním samosprávným celkům.

Návrh koncepce, včetně vyhodnocení vlivů koncepce z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví (dále také „vyhodnocení SEA“), byl ve finálním znění předložen krajskému úřadu dne 11. 3. 2020. Po kontrole náležitostí byla dotčeným orgánům a dotčeným územním samosprávným celkům dne 18. 3. 2020 rozeslána informace o návrhu koncepce, včetně vyhodnocení SEA, spolu s upozorněním na možnost vyjádřit se k návrhu koncepce. Ve stejný den byl návrh koncepce, včetně vyhodnocení SEA, zveřejněn dle ustanovení § 16 zákona v Informačním systému CENIA – SEA a informace o něm byla zveřejněna na úřední desce Libereckého kraje.

Vzhledem k opatřením přijatým kvůli šíření viru způsobujícího nemoc COVID 19, s uvážením charakteru a identifikovaných vlivů koncepce na životní prostředí, a s ohledem na skutečnost, že krajský úřad neobdržel žádné vyjádření veřejnosti k oznámení koncepce v rámci zjišťovacího řízení, upustil krajský úřad v souladu s § 10f odst. 2 zákona od konání veřejného projednání návrhu koncepce.

Obdržená vyjádření k návrhu koncepce a vyhodnocení SEA byla předána příslušným úřadem předkladateli dne 14. 4. 2020.

Vypořádání doručených vyjádření, které je jedním z nezbytných podkladů pro vydání stanoviska SEA, včetně upraveného návrhu koncepce a vyhodnocení SEA, obdržel příslušný úřad od předkladatele koncepce dne 7. 5. 2020.

Stručný popis posuzování:

Vyhodnocení SEA bylo zpracováno v souladu se zákonem o posuzování vlivů na životní prostředí, v rozsahu přílohy č. 9 k tomuto zákonu, která stanoví náležitosti vyhodnocení koncepce z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví, a dle požadavků na jeho obsah a rozsah uvedených v závěru zjišťovacího řízení vydaného podle § 10d zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

Hodnocení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví vycházelo z následujících podkladů:

- Analýzy stavu životního prostředí dotčeného území (včetně charakteristik hlavních trendů vývoje).
- Analýzy relevantních strategických koncepčních rozvojových dokumentů na národní i mezinárodní úrovni.
- Stanovení referenčního hodnotícího rámce (sady referenčních cílů ochrany životního prostředí a veřejného zdraví) na základě vybraných koncepčních dokumentů (včetně dokumentů doporučených ze strany orgánů veřejné správy).
- Tabulkového a slovního hodnocení typových opatření SRLK ve vztahu k referenčním cílům ochrany životního prostředí včetně hodnocení rozsahu vlivů, jejich spolupůsobení a časového rozsahu atd.
- Doporučení k vyloučení, minimalizaci, zmírnění nebo kompenzaci potenciálně negativních vlivů a návrhů úprav textu koncepce na základě výše uvedených kroků.
- Návrhu environmentálních indikátorů pro sledování vlivů realizace koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví.
- Návrhu environmentálních kritérií pro výběr projektů, jako případný návod pro výběr projektů podporovaných nižšími souvisejícími koncepcemi (strategie rozvoje krajů).

Závěry posuzování:

Cíle koncepce budou věcně naplňovány až prostřednictvím opatření a aktivit v případných akčních plánech a dotačních programech z ní vyplývajících. V rámci SRLK, jako takové, nebudou realizovány žádné konkrétní aktivity, projekty či typová opatření. Typová opatření nenavrhují žádnou konkrétní lokalizaci, obsahují pouze obecný komentář o jejich náplni a o cílovém stavu, ke kterému mají přispívat. Na základě těchto informací nedošlo a rovněž nemohlo dojít k hodnocení kumulativních a synergických vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví.

Z provedeného hodnocení vyplývá, že SRLK nemá potenciálně významný negativní vliv na životní prostředí a veřejné zdraví.

Konkrétní vlivy typových opatření na životní prostředí budou záviset především na konkrétním provedení a lokalizaci intervencí, kterými budou uvedena typová opatření naplňována.

Určité negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví lze předpokládat zejména u takových typových opatření, která se budou zaměřovat na budování dopravní a technické infrastruktury, kdy bude pravděpodobně docházet k dalším záborům půdního fondu, fragmentaci krajiny, lokálnímu zhoršení kvality ovzduší i zvýšení hlukové zátěže. Tato opatření by však na druhou stranu měla vést ke snižování celkových emisí z dopravy a hluku ve stávajících zatížených oblastech.

Negativní dopady na životní prostředí vyplývající z jiných typových opatření, jako třeba v případě rozvoje turistické infrastruktury a ostatních aspektů turistického ruchu (např. nárůst návštěvnosti), by měly být omezovány již z podstaty samotné koncepce, která v tomto zájmu definuje odpovídající typová opatření především v rámci strategického cíle „Zelený kraj“.

Řada typových opatření bude zároveň potenciálně působit na životní prostředí pozitivně. Vedle opatření spadajících do strategického cíle „Zelený kraj“, se jedná především o opatření, která se věnují podpoře veřejné dopravy, zdravějšího prostředí sídel a jejich adaptability na změnu klimatu atp. Pozitivní vlivy na krajinu lze očekávat v souvislosti s opatřeními cílícími na udržitelný rozvoj sídel a kvalitní územní plánování. V souvislosti s ochranou půdního fondu lze identifikovat

potenciální pozitivní vliv typového opatření zabývajícího se revitalizací brownfields, které podporuje snížení nároků na zábor zemědělského půdního fondu.

Naturové posouzení podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, konstatovalo, že předložená koncepce, ani jednotlivé cíle a opatření nebudou mít významný negativní vliv na předměty ochrany evropsky významných lokalit a ptačích oblastí. Pro předcházení, minimalizaci a zmírňování potenciálně negativních vlivů doporučilo několik opatření.

Lze uzavřít, že SRLK obsahuje řadu typových opatření, která jsou přímo zaměřena na zlepšení stavu životního prostředí a veřejného zdraví, a rovněž se jedná o obecnou koncepci, která nenavrhuje realizaci konkrétních záměrů či aktivit. Na základě spolupráce mezi předkladatelem koncepce a dotčenými orgány, stejně jako zohledněním obdržených vyjádření v rámci celého procesu posuzování vlivů podle zákona, byla do návrhu koncepce zapracována doporučení z hlediska minimalizace potenciálních negativních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví.

Přeshraniční vlivy koncepce nebyly identifikovány.

Závěry hodnocení vlivu na veřejné zdraví

Vliv realizace jednotlivých navrhovaných cílů, opatření a aktivit na zdraví obyvatel lze shrnout následovně:

- Vzhledem ke svému zaměření je SRLK hodnocena pozitivně zejména ve vztahu k socioekonomickým faktorům, mezi něž patří kromě podpory ekonomického rozvoje sídel též zvýšení nabídky pracovních míst, zvýšení kvality bydlení, zkvalitnění dopravní dostupnosti veřejnou dopravou a zásobování energiemi, zlepšení zdravotní péče, podpora vzdělávání a uplatnění na pracovním trhu, pohybové aktivity, zajištění sociální péče atd.
- Kladně jsou pak hodnoceny také aktivity, které přispívají k snížení rizika poškození a ke zlepšení současného stavu jedné či více složek životního prostředí, případně k snížení dopravní nehodovosti. Jedná se např. o obchvaty sídel (snížení znečištění ovzduší, hluku, nehodovosti), veškeré aktivity na podporu veřejné a nemotorové dopravy, snižování emisí z lokálního vytápění, úspory energií, předcházení vzniku odpadů, revitalizace měst a obcí, zajišťování a ochranu zdrojů pitné vody, předcházení vzniku zdrojů kontaminace, podporu zadržování vody v krajině, omezování těžby surovin, využití brownfields atd.
- Naopak určitá rizika jsou spojena s aktivitami, zahrnujícími umístování nových silničních komunikací, železničních a tramvajových tratí, parkovišť a logistických center apod. Zde může mít koncepce potenciálně mírně negativní vlivy na veřejné zdraví ve vztahu k riziku nárůstu znečištění ovzduší (neplatí pro tratě), hluku a dopravní nehodovosti. Jedná se vesměs o vlivy lokálního charakteru (na úrovni jednotlivých záměrů), které bude nutno řešit v příslušných správních řízeních, případně v procesech EIA.
- V širším pohledu je pak nutno předpokládat mírné negativní vlivy vyvolané nárůstem dopravní zátěže i v souvislosti s ekonomickým rozvojem regionu jako takovým, neboť ten bude pravděpodobně spojen s určitým zvýšením mobility obyvatel i vyšší přepravou nákladu. Těmto vlivům je nutno předcházet především podporou environmentálně šetrnějších způsobů dopravy (nemotorová doprava, veřejná doprava, přeprava nákladu po železnici), uvážlivým umístování zdrojů a cílů dopravy a v případě potřeby též pomocí technických a organizačních opatření na současné komunikační síti.
- Rizika vzniku lokálních zátěží jednotlivých složek životního prostředí jsou pak spojena i s dalšími aktivitami, jako je výstavba energetických zdrojů (emise do ovzduší) či budování nových staveb v brownfields (kontaminace); realizace stavebních projektů v extravilánu sídel pak bude obecně spojena se zábořem půdy. Jedná se opět o lokální a mírné vlivy, které je nutno

eliminovat či minimalizovat pomocí odpovídajících opatření v rámci příslušných správních procesů.

Souhrnně lze konstatovat, že hodnocená SRLK jako celek je v souladu s principy ochrany veřejného zdraví a s požadavky a cíli ochrany zdraví obyvatel, obsaženými v koncepčních dokumentech v oblasti veřejného zdraví na evropské (celosvětové), národní i krajské úrovni. Negativní vlivy SRLK na veřejné zdraví budou mít převážně lokální charakter, jejich závažnost bude záviset na konkrétní aplikaci a je tudíž nutno je řešit na úrovni jednotlivých záměrů v příslušných správních řízeních, případně v procesech EIA. Jak je v koncepci uvedeno, veškeré realizované aktivity musí mít na zřeteli minimalizaci negativních dopadů na životní prostředí. V předloženém hodnocení byl navržen soubor opatření pro minimalizaci negativních dopadů na lidské zdraví, a to jak na úrovni jednotlivých vytipovaných aktivit, tak i na úrovni celé koncepce.

Na základě návrhu koncepce, oznámení koncepce, závěru zjišťovacího řízení, vyhodnocení koncepce podle zákona, hodnocení vlivu na veřejné zdraví, vyjádření dotčených územně samosprávných celků, dotčených správních úřadů a dalších subjektů

v y d á v á

Krajský úřad Libereckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství (dále jen krajský úřad), jako příslušný úřad podle § 22 písm. b) zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů,

SOUHLASNÉ STANOVISKO

k návrhu koncepce

Strategie rozvoje Libereckého kraje 2021+

Souhlasné stanovisko k návrhu „Strategie rozvoje Libereckého kraje 2021+“ se vydává v souladu s § 10g odst. 2 zákona s následujícími podmínkami, které je doporučeno zapracovat do podoby koncepce předkládané ke schválení:

Obecné podmínky z hlediska vlivů na životní prostředí:

- 1) Při výběru projektů k podpoře v rámci SRLK preferovat projekty s nejvyššími pozitivními přínosy a minimálními negativními vlivy z hlediska životního prostředí.

U záměrů, kde lze předpokládat významné dopady na životní prostředí a/nebo veřejné zdraví (např. liniové stavby, velké průmyslové objekty, logistická centra, rozsáhlé vodohospodářské záměry) provést prvotní úvahu, zda lze kýženého cíle dosáhnout environmentálně šetrnějším řešením, případně zda existuje varianta záměru s nižšími dopady na životní prostředí a veřejné zdraví. Zvolené řešení odpovídajícím způsobem odůvodnit.

- 2) Respektovat předměty ochrany zvláště chráněných území a zamezit antropogennímu tlaku na jejich území. Konkrétní projekty posoudit z hlediska jejich vlivu na přírodu a krajinu. Jakékoliv aktivity/projekty, u nichž nelze vyloučit negativní vlivy (i zprostředkované) na zvláště chráněná území, soustavu Natura 2000, významné krajinné prvky a územní systém ekologické stability, konzultovat již ve fázi přípravy s orgány ochrany přírody.

- 3) Umisťovat novou infrastrukturu s ohledem na chráněné části přírody a zachovat migrační prostupnost území. Doplnovat adaptační opatření na změnu klimatu jako součást výstavby (stínící prvky, retence vody, využití obnovitelných zdrojů energie, podpora ekologicky šetrnějších forem dopravy a podobně).
- 4) V rámci přípravy výstavby nových stavebních objektů aplikovat prvky cirkulárního stavitelství, tedy principu, kdy se stavba stává materiálovou bankou pro další využití po skončení jejího účelu, nebo životnosti.
- 5) Podporu cestovního ruchu směřovat zejména mimo chráněná území s cílem rozmělnění intenzity návštěvnosti a jejího snížení zejména v cenných lokalitách, při současném respektování přírodního charakteru a ekologických hodnot méně navštěvovaných oblastí. Provádět pravidelný průzkum návštěvnosti a použít jej jako podklad pro management turizmu. V případě podpory cestovního ruchu v již exponovaných přírodních oblastech zajistit ochranu přírodních hodnot v území jako součást projektu či aktivity.
- 6) Při rozvoji cestovního ruchu ve vazbě na přírodně a krajinově hodnotná území spolupracovat již ve fázi přípravy s orgány ochrany přírody i mimo případy, kdy to vyžaduje platná legislativa.
- 7) Podporu hromadných sportovních akcí směřovat přednostně mimo chráněná území, případně tyto akce v předstihu konzultovat s dotčenými orgány ochrany přírody. V rámci pořádání akcí uplatňovat principy oběhového hospodářství a omezit vznik vyprodukovaných odpadů účastníky a organizátory akcí.
- 8) Dbát na ochranu zemědělské a lesní půdy, minimalizovat zábory zemědělského půdního fondu především v I. a II. třídě ochrany, omezit fragmentaci krajiny, zachovávat krajinný ráz a migrační prostupnost území.
- 9) Pro výstavbu přednostně využívat plochy brownfields. Upřednostňovat zahušťování zástavby (s ohledem na udržitelný rozvoj zastavěného území) před zastavováním ve volné krajině.
- 10) Při výstavbě nových či regeneraci stávajících budov uplatňovat adaptační prvky zohledňující dopady změny klimatu (vegetační fasády a střechy, využití šedých vod, minimalizace výměry vodě nepropustných zpevněných ploch a podobně).
V rámci modernizace budov preferovat energeticky úsporné instalace (například tepelná izolace budov a jiné) a tím snižovat i vlivy na klima.
- 11) Podporovat využívání hromadné dopravy na úkor individuální automobilové dopravy, podporovat bezpečnou a k přírodě šetrnou cyklistickou a pěší dopravu. Kromě zvýšení konkurenceschopnosti hromadné, cyklistické a pěší dopravy zlepšováním podmínek pro jejich využívání, zvážit restrikci individuální automobilové dopravy prostřednictvím vytváření nízkoemisních zón, progresivních cen parkování a podobně.
- 12) Pro nové obnovitelné zdroje energie využívat všude kde je to možné plochy brownfields či stávající stavební objekty (s ohledem na památkové zóny apod.).
- 13) Nové obnovitelné zdroje energie umisťovat mimo zvláště chráněná území, lokality soustavy Natura 2000, území významných tahů ptactva a migrační koridory terestrické fauny.
- 14) Zasadit se o zachování nebo zajištění migrační prostupnosti pro zvláště chráněné a evropsky významné druhy (vodní díla, větrné elektrárny).
- 15) Předcházet vzniku odpadů a uplatňovat principy cirkulární ekonomiky (oběhového hospodářství). V rámci hierarchie nakládání s odpady u kategorie jiné využití odpadů přednostně podporovat kompostování a anaerobní rozklad u těch, u kterých je to z hlediska především environmentálních a zdravotních rizik možné.

- 16) V rámci jednotlivých záměrů požadovat v maximální možné míře zasakování dešťových vod namísto jejich odvodu do vodních toků (detailní provedení řešit v příslušných správních řízeních).
- 17) Pro zadržování vody v krajině vybírat přírodě blízká opatření a soustředit se na komplexní krajinářská řešení.
- 18) U vodohospodářských opatření upřednostňovat přírodě bližší opatření (např. obtočné poldry) a jakékoliv zásahy, u nichž nelze vyloučit negativní dopady (i zprostředkované) na zvláště chráněná území, soustavu Natura 2000 a významné krajinné prvky, konzultovat již ve fázi přípravy s orgány ochrany přírody.
- 19) Zajistit odborný a odpovědný výběr investic, pro které budou vytvářeny podmínky, s ohledem také na jejich vlivy na životní prostředí. Nevytvářet podmínky pro investice s malou přidanou hodnotou ani pro investice s potenciálně významnými negativními vlivy na životní prostředí. Dbát na případnou výstavbu přednostně na území brownfields, půdě s nízkou kvalitou a na ochranu krajinného rázu.
- 20) Rozvíjet environmentální povědomí obyvatel, zejména v těch oblastech, které nejsou bez zapojení veřejnosti řešitelné (znečištění ovzduší z malých zdrojů, omezování vlivů dopravy na životní prostředí, nakládání s odpady, adaptace na změnu klimatu, ochrana přírody a další).
- 21) Při lokalizaci obnovitelných zdrojů energie v krajině mimo zástavbu zohledňovat přírodní hodnoty v území.
- 22) Větrné elektrárny lokalizovat mimo zvláště chráněná území a lokality soustavy Natura 2000, respektive území významných tahů ptactva.
- 23) Zabránit ohrožení kulturních památek. V případě výskytu archeologických nalezišť v dotčených lokalitách je nutné před zahájením zemních prací provést záchranný průzkum.
- 24) Záměry, které znamenají realizaci nového stacionárního zdroje znečišťování ovzduší, je nutno vždy zvažovat s ohledem na stávající stav imisních koncentrací ovzduší v území, kam má být zdroj umístěn. Při plánování nového stacionárního zdroje znečišťování ovzduší je nutno vždy pečlivě posoudit vhodnost jeho umístění i z hlediska možnosti ovlivnění nejbližší obytné zástavby emisemi z navrhovaného zdroje. Stejně tak je důležité dále podporovat opatření pro snižování emisí z lokálních topenišť.

Podmínky stanoviska z hlediska vlivů na předměty ochrany a celistvost lokalit soustavy Natura 2000:

- 25) Již ve fázi projektové přípravy vhodnou lokalizací minimalizovat zásahy do evropsky významných lokalit, ptačích oblastí a maloplošných zvláště chráněných území, problémové záměry řešit variantně. Současně zajistit u těchto staveb migrační propustnost krajiny.
- 26) Při lokalizaci nových cyklostezek/cyklotras zohledňovat výskyt předmětů ochrany soustavy Natura 2000 a spolupracovat s příslušnými orgány ochrany přírody.

Podmínky stanoviska z hlediska vlivů na veřejné zdraví:

- 27) Zamezit kontaminaci zdrojů pitné vody a obecně pak podzemních a povrchových vod, zvláštní pozornost věnovat záměrům realizovaným v místech potenciálního výskytu starých ekologických zátěží (tak, aby realizace záměru nezpůsobila aktivizaci či šíření znečišťujících látek).
- 28) Minimalizovat zábor zemědělské a lesní půdy, případně preferovat zábor půd nižší třídy ochrany. Zamezit kontaminaci půdy, zvláštní pozornost věnovat záměrům realizovaným v místech potenciálního výskytu starých ekologických zátěží (řešit v příslušných správních řízeních).

- 29) Minimalizovat riziko vzniku dopravních nehod na nově realizovaných silničních komunikacích, železničních a tramvajových tratích, a to zejména nehod s účastí chodců a cyklistů (stavebně oddělit vymezené prostory, případně realizovat další bezpečnostní prvky).
- 30) Zajistit plnění imisních a hlukových limitů na stávající komunikační síti při nárůstu intenzit automobilové dopravy, který je nutno očekávat v souvislosti s podporou ekonomického rozvoje (vznik nových služeb, vytváření nových pracovních míst, přeprava nákladu, zvýšení mobility obyvatel atd.).
- 31) Zajistit rozvoj integrovaného dopravního systému (aktivita B1.2h., C1.2j., C1.4i. aj.) v takové míře, aby veřejná doprava byla skutečně atraktivní alternativou k osobní automobilové dopravě a pokryla tak podstatnou část nárůstu mobility.
- 32) Zajistit provázanost aktivit na podporu nemotorové dopravy a aktivit na podporu dopravy veřejné tak, aby byl zajištěn bezkolizní přístup k objektům veřejné dopravy.
- 33) U projektů spojených s nárůstem přepravy nákladu posoudit přednostní využití železnice oproti automobilové dopravě tam, kde je vybudována příslušná infrastruktura.
- 34) Při realizaci aktivit na podporu sportovních činností, turistického ruchu apod. dbát též na prevenci vzniku úrazů.

Podmínky z hlediska monitoringu naplňování cílů koncepce:

- 35) Zvážit doplnění indikátorů v kapitole C1.1 Silniční doprava indikátorem „intenzita dopravy (nákladní vozidla, osobní vozidla, součet všech vozidel) ve vybraných, dopravou silně zatížených obcích, ve vazbě na celostátní sčítání dopravy“.
- 36) Indikátory v kapitole C1.2 Drážní doprava doplnit indikátorem „poměr mezi objemem silniční a železniční nákladní dopravy“.
- 37) Zvážit doplnění indikátorů v kapitole F2.1 Péče o krajinu a její využívání indikátorem „změna podílu nefragmentovaného území“.
- 38) V rámci sledování a rozboru vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví podle § 10h zákona zpracovat vyhodnocení dopadů provádění jednotlivých opatření a aktivit koncepce na životní prostředí (vedle vyhodnocení koncepcí stanovených indikátorů). Na základě tohoto vyhodnocení vypracovat případný návrh vhodných eliminačních, zmírňujících a/nebo kompenzačních opatření, případně návrh na změnu koncepce.

Podmínky č. 1 až 25 a podmínky č. 27 až 34 je doporučeno vhodně zapracovat k příslušným aktivitám v rámci relevantních strategických cílů a typových opatření, u kterých je možné předpokládat určitou míru dotčení životního prostředí a/nebo veřejného zdraví. Případně je možné tyto podmínky zohlednit souhrnně v rámci k tomu určené kapitoly a typová opatření zahrnutá v ostatních strategických cílech koncepce doplnit upozorněním na nezbytnost dodržení odpovídajících podmínek.

Krajský úřad upozorňuje na povinnost schvalujícího orgánu a předkladatele koncepce postupovat podle § 10g odst. 4 až 6 zákona.

Odůvodnění podmínek stanoviska:

Podkladem pro vydání tohoto stanoviska byly kromě upraveného návrhu koncepce, jehož nedílnou součástí je vyhodnocení SEA a hodnocení vlivů koncepce na veřejné zdraví, také vyjádření k němu podaná a vypořádání všech obdržených vyjádření.

K návrhu koncepce byla doručena vyjádření od následujících subjektů:

Krajská hygienická stanice Libereckého kraje	ze dne 27. 3. 2020
Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, RP Liberecko (dále jen AOPK)	ze dne 7. 4. 2020
Česká inspekce životního prostředí, OI Liberec	ze dne 31. 3. 2020
Česká inspekce životního prostředí, OI Hradec Králové	ze dne 5. 4. 2020
Správa Krkonošského národního parku (dále jen Správa KRNAP)	ze dne 2. 4. 2020
Městský úřad Frýdlant, odbor stavebního úřadu a životního prostředí	ze dne 6. 4. 2020
Městský úřad Nový Bor, odbor životního prostředí	ze dne 6. 4. 2020
Krajský úřad Libereckého kraje, odbor dopravy	ze dne 25. 3. 2020
Krajský úřad Libereckého kraje, odbor územního plánování a stavebního řádu	ze dne 30. 3. 2020
Krajský úřad Libereckého kraje, odbor zdravotnictví	ze dne 3. 4. 2020
Krajský úřad Libereckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství	ze dne 7. 4. 2020

Vyjádření obdržená po konci lhůty k vyjádření:

Česká geologická služba	ze dne 22. 4. 2020
Městský úřad Česká Lípa, odbor životního prostředí	ze dne 14. 4. 2020
Městský úřad Turnov, odbor životního prostředí	ze dne 21. 4. 2020

V rámci upraveného návrhu koncepce a vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí byly vypořádány obdržené připomínky k návrhu koncepce a některé z nich byly zapracovány do znění obou uvedených dokumentů. Naprostá většina podmínek stanoviska proto vychází z podmínek navržených ve vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí, přičemž se příslušný úřad zároveň ztotožňuje s odpovídajícím vypořádáním obdržených připomínek, zpracovaným předkladatelem koncepce.

Krajský úřad nezahrnul do podmínek stanoviska povinnosti, které vyplývají z platné legislativy. Příslušné podmínky vyplývající z vyhodnocení SEA, případně obdržených vyjádření, však může předkladatel koncepce z vlastní vůle zahrnout do dokumentu předkládaného ke schválení, jako předběžnou informaci pro adresáty koncepce, pokud jejich zahrnutí považuje za přínosné.

Odůvodnění podmínek stanovených nad rámec návrhu podmínek dle vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí je uvedeno níže.

V obdržených vyjádřeních (AOPK; Správa KRNAP; Krajský úřad Libereckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství) bylo různými způsoby požadováno, či doporučeno zahrnutí podmínek zohledňujících environmentálně šetrný přístup již v rámci typových opatření, u kterých lze předpokládat určitou míru negativních vlivů na životní prostředí. Stejně tak podmínky navržené vyhodnocením vlivů koncepce na životní prostředí a naturovým hodnocením zahrnují obecné zásady environmentálně šetrných řešení již v rámci typových opatření náležejících několika strategickým cílům (tyto obecné podmínky se tak v navrženém znění opakují).

Takové řešení je obecně žádoucí v zájmu efektivní a konstruktivní ochrany životního prostředí, kdy již ve fázi ideového záměru si jsou investor a projekční tým vědomi nutnosti zohlednit příslušné nároky na uvažovaný záměr. V počátečních fázích přípravy je pochopitelně z projekčního, majetkoprávního, finančního i administrativního hlediska výrazně snadnější provádět vhodné úpravy projektu, než až ve fázi zpracované dokumentace pro územní řízení, kdy mají orgány ochrany životního prostředí obvykle první možnost vyjádřit se k plánovaným záměrům. Úvahu

o řešení nejvhodnějším z hlediska ochrany životního prostředí je tedy ideální provést v co nejranější fázi ideové přípravy projektu.

Krajský úřad však s vědomím možného zájmu předkladatele na maximální zjednodušení struktury dokumentu ponechává na zpracovatelích SRLK, jakým způsobem zohlední tento požadavek v konečném znění koncepce (viz souhrnné doporučení v závěru podmínek stanoviska).

podmínka č. 1, druhý odstavec

Podmínka vychází z připomínky uvedené ve vyjádření AOPK („*Nové liniové stavby zhoršují migrační potenciál území a prohlubují problém související s fragmentací krajiny. Důraz by měl být tedy kladen na upřednostnění modernizace a zkapacitnění stávající dopravní sítě, s minimalizací nových záborů, a takový výběr trasování, aby se v co nejvyšší míře vyhýbal stabilizačním prvkům v krajině (zvláště chráněná území, významné krajinné prvky, prvky ÚSES). Mezi aktivity zařadit bod zahrnující podporu opatření ke snížení bariérového efektu silnic a dálnic vedoucí k poklesu úmrtnosti živočichů a zvýšení bezpečnosti provozu. Nové plochy dopravní infrastruktury přednostně umisťovat do vhodných ploch brownfields.*“). Připomínka nebyla zpracovateli návrhu koncepce akceptována s odkazem na dostatečné řešení problematiky ve strategickém cíli F – Zelený kraj.

Krajský úřad je však toho názoru, že z typových opatření daného strategického cíle nevyplývá dostatečně explicitně nutnost zvážení možnosti variantního řešení daného záměru, či problému. Tento úvahový krok v oblasti využívání krajiny při tom krajský úřad vnímá jako velice významný, a přesto dosud málo využívaný. Vzhledem ke specifickým tohoto plánovacího „institutu“ je v současnosti dán pouze malý až nulový prostor k jeho uplatnění v rámci rozhodování správních orgánů. V podmínkách strategického dokumentu, jakým je SRLK, však krajský úřad spatřuje vhodné prostředí pro jeho zohlednění (viz účel koncepce výše). Krajský úřad při tom vzal v úvahu narůstající fragmentaci krajiny, oslabení hydrologických a dalších ekologických funkcí krajiny i probíhající změnu klimatu a nároky na bezpečnost a zdraví obyvatel.

podmínka č. 35, 36

Odbor životního prostředí a zemědělství uplatnil k návrhu koncepce připomínky, které se, mimo jiných, týkaly indikátorů naplňování cílů koncepce v oblasti dopravy (podpora železniční nákladní dopravy, podpora hromadné osobní dopravy). Předkladatel koncepce vypořádal příslušné připomínky následujícím konstatováním: „*V dokumentu byly nastaveny takové indikátory, které jsou sledovatelné každoročně, bez navazujících nákladů na jejich získání a z dostupných a ověřených zdrojů. Indikátory navržené odborem ŽPZ sice pravděpodobně lépe odpovídají sledování naplňování aktivit, ale bohužel nesplňují výše uvedené požadavky, a proto nemohou být do dokumentu zařazeny.*“.

K tomu krajský úřad uvádí, že dle kapitoly 8.2 – Sledování a vyhodnocování naplňování cílů strategie „*Základním smyslem monitorování a vyhodnocování Strategie je zajištění podkladů jednak pro hodnocení vynaložených finančních prostředků v rámci jednotlivých strategických cílů Strategie, a zároveň hodnocení plnění jednotlivých aktivit Strategie a jejich vlivu na změny v území.*“. Indikátory navržené předloženým návrhem koncepce (např. délka a počet realizovaných obchvatů) však neudávají relevantní informaci o úspěšnosti a efektivitě naplňování cílů koncepce v oblasti snižování dopravní zátěže obcí. Délka komunikací při tom z hlediska zatížení území, kterému má dopravně odlehčit, nehraje žádnou roli a má z hlediska naplnění cíle zanedbatelnou, nebo spíše zápornou vypovídací hodnotu. Udává de facto pouze informaci o výměře ploch obětovaných výstavbě a o materiálních nákladech vynaložených na stavbu, protože snížení dopravní zátěže obyvatel není přímo úměrné délce realizovaných obchvatů. Efektivita naplňování cílů koncepce v oblasti dopravní zátěže obcí by měla být logicky délce nových komunikací spíše nepřímou úměrná.

Není zároveň možné všechny aspekty vývoje v území, stejně jako efekty plynoucí z naplňování cílů koncepce, sledovat a vyhodnocovat striktně v meziročním intervalu. Zvláště v případě aktivit,

jejichž promítnutí do situace v území vyžaduje minimálně několik let příprav a realizace před tím, než se vůbec může začít vyvíjet efekt z pohledu dosahování cílů koncepce. K takovým aktivitám patří i modernizace a doplňování stávající sítě dopravních komunikací.

Vývoj situace v oblasti dopravní zátěže jednotlivých komunikací, včetně úseků vedoucích obcemi, je systematicky sledován zejména celostátním sčítáním dopravy (sledovány již i vybrané komunikace s denním počtem průjezdů všech vozidel pod 500), které probíhá v pětiletém intervalu. Je tak možné na základě existujícího a veřejně dostupného systému monitoringu vyhodnotit skutečný stav na komunikacích, jakožto informaci, která má z pohledu dopravního zatížení obcí samozřejmě nesrovnatelně vyšší vypovídací hodnotu, než délka a počet realizovaných obchvatů, a která reálně vypovídá o efektivitě využití investic do dopravní infrastruktury.

Údaje o výkonech nákladní dopravy realizované po silnici a železnici, stejně jako o počtech cestujících přepravených vlaky a autobusy (tento indikátor je návrhem koncepce zahrnut), poskytuje Český statistický úřad veřejně dostupným způsobem v rámci krajských statistických ročenek. Je tedy možné sledovat vývoj v oblasti využívání environmentálně šetrnějších způsobů nákladní přepravy na základě již existujícího statistického vyhodnocování.

Takto nastavené indikátory vytváří zároveň vyšší motivaci k naplňování cílů koncepce způsobem šetrným z hlediska životního prostředí, včetně snižování nároků na surovinové zdroje.

podmínka č. 37

Požadavek na zahrnutí uvedeného indikátoru byl uplatněn ve vyjádření AOPK. Vypořádání připomínek k návrhu koncepce na tuto připomínku reagovalo konstatováním, že indikátor je možné doplnit za předpokladu, že lze zajistit jeho bezproblémové každoroční sledování. V návrhu koncepce však příslušný indikátor zařazen není, aniž by bylo zřejmé, zda došlo pouze k opomenutí, nebo je důvodem skutečnost, že každoroční sledování zajistit nelze.

Vzhledem k vysoké vypovídací hodnotě indikátoru z hlediska naplňování environmentálních cílů koncepce krajský úřad považuje jeho zařazení za žádoucí, přičemž případné nezařazení je vhodné náležitě zdůvodnit v rámci prohlášení dle § 10g odst. 5 zákona.

podmínka č. 38

Dle § 10h odst. 1 zákona je předkladatel koncepce povinen zajistit sledování a rozbor vlivů schválené koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví. V případě zjištění významných negativních vlivů je pak povinen zajistit přijetí opatření k odvrácení nebo zmírnění těchto vlivů a rozhodnout o změně koncepce. Na kontrolu dopadů jednotlivých opatření v rámci sledování a rozboru vlivů koncepce na životní prostředí se odvolává i vypořádání obdržených připomínek zpracovateli koncepce.

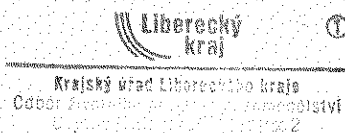
Z vlastního návrhu koncepce však není zřejmé zahrnutí odpovídajícího postupu v systému monitoringu. Návrh koncepce v kapitole 8.2.1 - Monitorovací zpráva uvádí, že: „*Souhrnná monitorovací zpráva se skládá ze dvou samostatných částí, tj. sledování čerpání finančních zdrojů na krajské, národní a evropské úrovni (odděleně) a sledování vývoje plnění jednotlivých aktivit.*“, aniž by náležitě na stejné úrovni akcentoval sledování a rozbor vlivů provádění koncepce na životní prostředí. Do takového rozboru je pochopitelně nutné zahrnout nejen stanovené indikátory naplňování cílů koncepce v oblasti strategického cíle Zelený kraj, ale také sledování „vedlejších“ dopadů ostatních typových opatření a aktivit, pro které nejsou stanoveny odpovídající indikátory.

Zákon nestanoví povinnost provádění každoročního rozboru vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví, přičemž taková praxe ani není dle názoru krajského úřadu vždy účelná a v některých případech ani možná. Krajský úřad proto nepožaduje zahrnutí rozboru vlivů do každoroční monitorovací zprávy, doporučuje však jeho provedení alespoň jednou v průběhu platnosti koncepce (zhruba v polovině období platnosti) a v rámci závěrečného vyhodnocení.

Poučení

Toto stanovisko není rozhodnutím, či závazným stanoviskem podle zákona č. 500/2004 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů, a nelze se proti němu odvolat.

Toto stanovisko nenahrazuje vyjádření dotčených správních úřadů ani příslušná povolení podle zvláštních předpisů pro záměry vycházející z předmětné koncepce.

RNDr. Jitka Šádková
vedoucí odboru životního prostředí a zemědělství

Dotčené územní samosprávné celky žádáme ve smyslu § 16 odst. 2 zákona o neprodlené zveřejnění informace o závěru zjišťovacího řízení na svých úředních deskách. Doba zveřejnění je nejméně 15 dnů. Zároveň je žádáme, v souladu s ustanovením § 16 odst. 2 zákona, o zaslání vyrozumění o dni vyvěšení informace o závěru zjišťovacího řízení. Vyrozumění zasílejte elektronicky na e-mailovou adresu: marek.neveceral@kraj-lbc.cz.

Do závěru zjišťovacího řízení a oznámení koncepce lze také nahlédnout v Informačním systému CENIA – SEA, kód koncepce LBK007K (https://portal.cenia.cz/eiasea/detail/SEA_LBK007K).

Společně s tímto stanoviskem je v Informačním systému CENIA – SEA zveřejněn též upravený návrh koncepce, včetně vyhodnocení SEA a vypořádání obdržených vyjádření, zpracovaného předkladatelem koncepce.

Rozdělovník:

Předkladatel:

1. Liberecký kraj, ORREP - *zde osobně*

Dotčené územní samosprávné celky:

1. Liberecký kraj - <i>zde vnitřním sdělením</i>	
2. Statutární město Liberec	DS
3. Statutární město Jablonec nad Nisou	DS
4. Město Česká Lípa	DS
5. Město Turnov	DS
6. Město Semily	DS
7. Město Nový Bor	DS
8. Město Frýdlant	DS
9. Město Jilemnice	DS
10. Město Tanvald	DS
11. Město Železný Brod	DS

Dotčené správní úřady:

1.	Magistrát města Liberec, odbor životního prostředí	DS
2.	Magistrát města Jablonec nad Nisou, odbor životního prostředí	DS
3.	Městský úřad Česká Lípa, odbor životního prostředí	DS
4.	Městský úřad Turnov, odbor životního prostředí	DS
5.	Městský úřad Semily, odbor životního prostředí	DS
6.	Městský úřad Nový Bor, odbor životního prostředí	DS
7.	Městský úřad Frýdlant, odbor životního prostředí	DS
8.	Městský úřad Jilemnice, odbor životního prostředí	DS
9.	Městský úřad Tanvald, odbor životního prostředí	DS
10.	Městský úřad Železný Brod, odbor životního prostředí	DS
11.	Krajská hygienická stanice LK	DS
12.	Česká inspekce životního prostředí, OI Liberec	DS
13.	Česká inspekce životního prostředí, OI Hradec Králové	DS
14.	Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, RP Liberecko	DS
15.	Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, RP SCHKO Kokořínsko – Máchův kraj	DS
16.	Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, RP SCHKO České středohoří	DS
17.	Ministerstvo životního prostředí ČR, OVSS V Liberec	DS
18.	Správa Krkonošského národního parku	DS
19.	Ministerstvo životního prostředí ČR, OVSS VI Hradec Králové	DS

Na vědomí:

1.	Povodí Labe, s.p.	DS
2.	Povodí Ohře, s.p.	DS

DS – doručováno do datové schránky

Doložka konverze do dokumentu obsaženého v datové zprávě

Tento dokument, který vznikl převedením vstupu v listinné podobě do podoby elektronické pod pořadovým číslem **129053810-265382-200527085546**, skládající se z **14** listů, se doslovně shoduje s obsahem vstupu.

Vstup bez viditelného prvku.

Jméno a příjmení osoby, která konverzi provedla: **Helena Žaganová**

Vystavil: **Liberecký kraj**

Pracoviště: **Liberecký kraj**

V Liberci dne 27.05.2020

129053810-265382-200527085546